

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Slavernijverleden	TELEFOONNUMMER	06-13278788
DATUM	12 januari 2023	E-MAILADRES	lyke.veen@provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1400676291-4305		
VAN	Lyke Veen, Wilma de Boer, Fatma Demir, Bertrick van den Dikkenberg, Ted Dinklo, Nelleke Groen, Arthur Kocken en Nelly de Haan		
BIJLAGEN	Geen		

Gevraagde besluiten:

1. Het erkennen van het aangedane leed door de slavernij, ook door het toenmalige bestuur van de Provincie Utrecht, en de doorwerking daarvan in het heden;
2. In 2023 deel te nemen aan, bij te dragen aan en/of indien nodig te starten met dialoogsessies met de samenleving over het slavernijverleden;
3. GS de opdracht te geven om ook andere activiteiten in de provincie in het kader van het Nationale Herdenkingsjaar Slavernijverleden te ondersteunen en er aan deel te nemen;
4. GS de opdracht te geven om aan het eind van het Herdenkingsjaar te evalueren wat er al is en wat er volgens betrokkenen nog ontbreekt, om vervolgens met een Statenvoorstel te komen welke rol de provincie Utrecht kan nemen om blijvende aandacht en zichtbaarheid voor het slavernijverleden te bewerkstelligen;
5. GS de opdracht te geven een wetenschappelijk onderzoek op te starten en PS hierbij te betrekken naar de rol die het provinciebestuur heeft gehad in de slavernij en de economische en sociale gevolgen hiervan.
6. Voor het uitvoeren van de gevraagde besluiten 100.000 euro beschikbaar te stellen uit de post onvoorzien.

Inleiding:

In 2020-2021 heeft de gemeente Utrecht onderzoek laten doen naar het slavernijverleden van de stad Utrecht. De resultaten van dit onderzoek zijn gebundeld in het boek 'Slavernij en de stad Utrecht', onder redactie van Nancy Jouwe, Matthijs Kuipers en Remco Raben. Bij dit onderzoek is naar voren gekomen dat ook de provincie en de Staten van Utrecht (financiële) betrokkenheid hadden bij economische activiteiten waarbij tot slaaf gemaakten werden ingezet. Hoewel dit onderzoek niet gericht is geweest op de rol van het provinciaal bestuur en verder onderzoek moet plaatsvinden hoe de verantwoordelijkheid destijds lag, is wel duidelijk dat er een vorm van betrokkenheid was, net als elders in de samenleving.

Naar aanleiding hiervan is in het huidige provinciaal bestuur discussie ontstaan over hoe moet worden gereageerd op deze uitkomsten. Leden van Provinciale Staten hebben besloten om een werkgroep in te richten om hierover zoveel mogelijk consensus te bereiken, een proces dat startte met een informatiebijeenkomst en vervolgd werd

door een aantal gesprekken met elkaar. De uitkomst van dit proces is neergelegd in dit voorstel, dat daarmee ook het startpunt vormt voor de nieuwe statenperiode.

Argumentatie:

In de werkgroep is consensus bereikt over de noodzaak dat door dit Provinciebestuur het leed moet worden erkend dat destijds is toegebracht en dat we beseffen dat er inwoners in onze provincie zijn die dat nog steeds voelen. Die erkenning geven wij ook als de provincie daar niet zelf direct voor verantwoordelijk was, maar het plaatsvond door hoe de samenleving toen functioneerde. De doorwerking van dat leed in het heden, vraagt om deze erkenning en om dit onderdeel van onze gezamenlijke geschiedenis met elkaar een plek geven.

In de werkgroep is gediscussieerd over noodzaak en meerwaarde van het aanbieden van excuses voor dit onderdeel van onze geschiedenis. Er zijn opvattingen dat excuses aan een ander aanbieden pas zin hebben als je zélf iets hebt gedaan. Het slavernijverleden ligt voor sommige ver in de geschiedenis, maar voor anderen is het nog heel dichtbij. Wij verafschuwen allemaal slavernij. Dat maakt het aanbieden van excuses misschien makkelijk en leeg. Er zijn ook opvattingen dat het aanbieden van excuses nodig is vanwege het leed dat slavernij heeft veroorzaakt. Ook realiseren we ons

- dat wij als gekozen volksvertegenwoordigers een opvolger zijn van het bestuursorgaan in de provincie dat in het verleden betrokken is geweest bij slavernij;
- dat wij de hele samenleving vertegenwoordigen die een gezamenlijke toekomst heeft;
- dat een deel van onze inwoners belang hecht aan excuses van het bestuur.

Recent, op 19 december 2022, is door de nationale overheid excuses gemaakt voor de actieve rol die Nederland heeft gehad in het slavernijverleden. De aanloop naar die excuses heeft voor ons duidelijk gemaakt hoe belangrijk het is om uitgebreider met de betrokkenen in gesprek te gaan dan we tot nu toe hebben gedaan. Als Provinciale Staten van Utrecht willen wij niet alleen aandacht geven aan ons gezamenlijk verleden. We willen voorbij aan de stilte die tot op heden rond dit onderwerp hing en op naar een gezamenlijke toekomst waarin dit deel van ons verleden een plek heeft gekregen. Een gezamenlijke toekomst die wij met alle betrokkenen samen moeten en willen vormgeven.

Met dit Statenvoorstel vragen wij om de volgende besluiten:

- Het erkennen van het aangedane leed door de slavernij, ook door het toenmalige bestuur van de Provincie Utrecht, en de doorwerking daarvan in het heden;
- In 2023 deel te nemen aan, bij te dragen aan en/of indien nodig te starten met dialoogsessies met de samenleving over het slavernijverleden;
- GS de opdracht te geven om ook andere activiteiten in de provincie in het kader van het Nationale Herdenkingsjaar Slavernijverleden te ondersteunen en er aan deel te nemen;
- GS de opdracht te geven om aan het eind van het Herdenkingsjaar te evalueren wat er al is en wat er volgens betrokkenen nog ontbreekt, om vervolgens met een Statenvoorstel te komen welke rol de provincie Utrecht kan nemen om blijvende aandacht en zichtbaarheid voor het slavernijverleden te bewerkstelligen;
- GS de opdracht te geven een wetenschappelijk onderzoek op te starten en PS hierbij te betrekken naar de rol die het provinciebestuur heeft gehad in de slavernij en de economische en sociale gevolgen hiervan.

Financiële consequenties:

Voor het uitvoeren van de beslispunten stelt Provinciale Staten 100.000 euro beschikbaar uit de post onvoorzien.

Vervolg:

Provinciale Staten wordt elk half jaar van de vorderingen op de hoogte gebracht middels een Statenbrief.

Statenwerkgroep Slavernijverleden,

Lyke Veen
Wilma de Boer
Fatma Demir
Bertrick van den Dikkenberg
Ted Dinklo
Nelleke Groen
Arthur Kocken
Nelly de Haan

Secretaris,

B. Ferwerda

Besluit

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 8 februari 2023.

Op het voorstel van Statenleden Lyke Veen, Wilma de Boer, Fatma Demir, Bertrick van den Dikkenberg, Ted Dinklo, Nelleke Groen, Arthur Kocken en Nelly de Haan.
met nummer UTSP-1400676291-4305

overwegende dat:

Naar aanleiding van de informatiesessie over slavernijverleden (28 september 2022) en de gesprekken in de werkgroep Slavernijverleden

Besluiten:

1. Het erkennen van het aangedane leed door de slavernij, ook door het toenmalige bestuur van de Provincie Utrecht, en de doorwerking daarvan in het heden;
2. In 2023 deel te nemen aan, bij te dragen aan en/of indien nodig te starten met dialoogsessies met de samenleving over het slavernijverleden;
3. GS de opdracht te geven om ook andere activiteiten in de provincie in het kader van het Nationale Herdenkingsjaar Slavernijverleden te ondersteunen en er aan deel te nemen;
4. GS de opdracht te geven om aan het eind van het Herdenkingsjaar te evalueren wat er al is en wat er volgens betrokkenen nog ontbreekt, om vervolgens met een Statenvoorstel te komen welke rol de provincie Utrecht kan nemen om blijvende aandacht en zichtbaarheid voor het slavernijverleden te bewerkstelligen;
5. GS de opdracht te geven een wetenschappelijk onderzoek op te starten en PS hierbij te betrekken naar de rol die het provinciebestuur heeft gehad in de slavernij en de economische en sociale gevolgen hiervan.
6. Voor het uitvoeren van de gevraagde besluiten 100.000 euro beschikbaar te stellen uit de post onvoorzien.

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Griffier,
mr. C.A. Peters